

LAIKAS

Nr.
564
XXVI M.

CORREO
ARGENTINO
CASA CENTRAL

Tarifa Reducida
Concesion N° 4015

Frangueo Pagado
Concesion N° 1384

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.202.109
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILAS

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

BUENOS AIRES - ARGENTINA

25 DE OCTUBRE DE 1974.

Rusija Išleidžia Žydus

Jungtinės Amerikos Valstybės ir Rusija priėjo prie bendro susitarimo, kad būtų leidžiama Rusijos žydams išemigruoti į užsienį. Prie šio projekto paruošimo daug pasidaravo demokratų senatorius Henry Jacksonas. Pasitarimai tarp abiejų valstybių jau vyko apie pora metų, kol galutinai buvo prieita prie bendro susitarimo leisti žydams iš Rusijos be kliūčių išemigruoti.

Šiuose pasitarimuose be abejo didelį svorį turėjo Š. Amerikos buvęs ministrų pirmininkas Henry Kissingeris, kilimo iš žydų šeimos Vokietijoje. Suprantama, kad Rusijai buvo svarbu palaikyti gerus ryšius su Š. Amerikos žydų bendruomene, kuri yra pati stipriausia iš visų kitų kraštų. Sutarties priimtos abiejų valstybių turinys yra sekantis.

1. Sovietų įstaigos nesiims baudžiamųjų priemonių asmenims, kurie nori išemigruoti į užsienį.

2. Nebus statomos jokios "neprotingos ir nelegalios" kliūtys norintiems emigruoti.

3. Prašymai dėl vizų gavimo bus svarstomi iš eilės pagal prašymų įteikimą.

4. Nebus uždėtas emigracijos mokestis.

5. Š. Amerika primins Rusijai, jei šios sutarties sąlygos nebūtų vykdomos, kaip anksčiau išvardinta.

Tai didelis tarptautinis laimėjimas vieningos žydų akcijos. Pagal spaudos komentarus ši sutartis galioja netik vien Rusijoje gyvenantiems žydams, bet ir kitiems Sovietų Sąjungos piliečiams norintiems išemigruoti.

Mes lietuviai galėtume daug ko iš žydų šiuo atžvilgiu pasimokyti: vienybės mūsų bendrame veikime. Bet ypatingai drąsos nebijoti prašyti ir tartis dėl žmonių padėties pagerinimo ir dėl jų teisių apsaugojimo. Lietuvių didieji veiksniai ypač Š. Amerikoje turėtų susidomėti šiuo nauju susitarimu, ir pasirūpinti išgauti ir lietuviams tam tikrą kvotų skaičių, kad galėtų jomis pasinaudoti, kurie norėtų išemigruoti iš Lietuvos į Vakarus.

K.A.S.

• Šveicarijos gyventojai atmetė nacionalistų partijos įneštą projektą išvartyti iš krašto užsieniečius darbininkus. Beveik visuose Šveicarijos kantonuose gyventojai pasisakė didžia dauguma prieš šį projektą, kuris tapo atmetamas. Jeigu šitas projektas būtų praejęs, tai Šveicarija būtų pakliuvusi į ekonominę krizę. Pati Šveicarijos valdžia buvo prieš tą projektą, o Šveicarijos tauta pasisakė teigiamai dėl užsieniečių darbininkų, kurių Šveicarijoje yra pusė milijono.

• Peru valstybėje susektas valdininkų skandalas. Peru valstybėje buvo suareštuoti 91 asmenys, kurie priklausė prie Žemės Ūkio Pramonės (EPSA) valstybinės kompanijos. Šie asmenys yra kaltinami kad išėikvoje apie 116 milijonų dolerių, kas sudaro daugiau negu visos valstybės biudžeto deficitą šiemetams. Šis skandalas nustelbė net įvykusį žemės drebėjimą Peru valstybėje.

• Maisto trūkumas. Pasaulinio banko direktorius Robertas McNamara

pareiškė, kad milijonai žmonių turės mirti badu, jei turtingos tautos nepadės. Apie 800 milj. žmonių gyvena nežmoniškose sąlygose. Šią informaciją McNamara pateikė Ekonominėi Komisijai, kurion įeina apie 138 kraštai. Pasaulinis bankas yra pasiruošęs padėti atsilikusiems ir skurde esantiems kraštams.

• Arabų valstybės spalio mėn. 26 d. susirinks į Maroko valstybės sostinę Rabatą apsvastyti Artimųjų Rytų ir Viduržemio politinę padėtį. Be abejo šioje konferencijoje arabai bandys persvarstyti ir įvertinti savo karišką pajėgumą, ar galės atsispirti Izraelio kariuomenei, jei įvyktų naujas konfliktas. Rusija vėl taikstosi prie arabų, kad galėtų išlaikyti savo prestižą Viduržemio jūroje.

• Jungtinėse Tautose (UNO) laimi teroristai. Sunkiai tikėtina žinia pasiekė spaudą, kad Jungtinėse Tautose kaip naujas narys yra priimtas Palestinos Išlaisvinimo Organizacija (OLP), kuri nuolatos vykdo teroriz-

PRISIMINKIME MIRUSIUS

Prisimenant mūsų brangius artimuosius mirusius ir visus lietuvius, kviečiame dalyvauti šv. Mišiose, lapkričio 2 d. 18 val. Po pamaldų - mirusiųjų pagerbimas prie lietuviško kryžiaus.

T. Marijonai.

Leonardas Andriekus.

VĒLINĖS

Ką jūs beveiksite, parėjusios namo,
O mano protėvių neramios vėlės?
Iš sugriautos pastogės liko tik akmuo,
Iš vasaros dienų — tikrai šešėlis.

Be saulės, be žvaigždžių bus rudenį
[dangus —
Tokioj tamsoj namo nerasi kelio.
Jus ves į tėviškę per liūdincius laukus
Iš avilio atlėkusi bitelė.

Jus pailsėti ant akmens ji meiliai ves —
Stebėsitės, kad taip akilai sutemo —
Ir skausmo ašaras, tas brangias lauk-
[tuves,
Sugers ištroškusi gimtoji žemė.

KEIČIAME "LAIKO" FORMATĄ

Gyvename, kaip vadiname, "konsumo" amžiuje. Prekybininkai kasdien išranda naujus būdus propagandai, kad prekės patrauktų pirkėjų akis ir dėmesį. Tos įmonės ir prekybiniai centrai, kurie išleidžia milijonus propagandai, tikisi laimėti konkurenciją ir padaryti sau didelį pelną.

Panašiai ir idėjų pasaulyje vyksta nuolatinė konkurencija. Kaip gerai žinome yra politinės partijos, kurios išleidžia milijonus dėl propagandos priešrinkiminėje propagandoje. O diktatūrinės vyriausybės palaikyti savo diktatūrai, kad įtikinti piliečius, jog jų tvarka geriausia visame pasaulyje irgi išleidžia milžiniškas sumas propagandai, kaip atsitinka Sovietų Rusijoje.

Vienu žodžiu gyvename amžiuje, kur vyksta idėjinė kova, kur įvairios politinės ir filosofinės idėjos yra paravinėjamos kaip pigi prekė, yra brukamos žmonėms į rankas. Vis kaskart mažiau randame bešališkos informacijos apie įvykius ir žmones, bei tautas.

Todėl nenuostabu, kad beveik kasdien atsiranda nauji laikraščiai, nauja spauda, kuri užlieja miesto gatves ir

gyventojų namus, piršdama "neatsilikti nuo laiko", gyventi ir galvoti pagal paskutinį mados žodį. Ateina laikas, netik finansinei infliacijai, bet ir spausdinto žodžio infliacijai.

Šio naujo spaudos antplūdžio paseka yra ta, kad beveik visame pasaulyje pradeda trūkti popieriaus. Net tokioje turtingoje Š. Amerikoje yra jaučiama popieriaus stoka. Visa eilė laikraščių net turėjo užsidaryti, kurie negalėjo laimėti su kitais laikraščiais konkurencijos.

Popieriaus stoka jaučiama ir pas mus Argentinoje. Kaskart vis mažesnis pasirinkimas. Jau nebegalima gauti kokio nori formato popieriaus kaip būdavo anksčiau. Todėl ir "Laikas" buvo priverstas pasirinkti kiek mažesnę formatą. Mieli skaitytojai supras ir priims mūsų laikraščio naują formatą.

Formato pasikeitimas tačiau nepakeis mūsų laikraščio nusistatytos linijos, pateikti skaitytojams teisingus faktus ir informuoti apie viso pasaulio lietuvių gyvenimą, kiek Lietuvoje, tiek laisvame pasaulyje. Tik žinoma tų žinių bus kiek mažiau.

"Laiko" Redakcija.

mo aktus ne tik Palestinoje, bet ir kituose kraštuose. Įdomu, kad šios organizacijos priėmimą parėmė 105 balsai ir tik 4 buvo prieš, 20 susilaikant. Tokiu būdu Jungtinių Tautų rūmuose ramiai galės įsikurti Palestinos teroristų atstovas ir varyti savo politiką.

• Venezeloje Caracas mieste užsibaigė Amerikos Spaudos konferencija (SIP). Konferencijoje buvo labai apgalestaujama, kad Amerikos kontinente vis mažiau spaudos laisvės, o tokioje Kuboje ir Haiti visai nėra jokios spaudos laisvės.

ŽINIOS IŠ SIBIRO

Žemiau dedame kelis sąrašus sovietų koncentracijos stovyklose kalinamų lietuvių. Šie 115 asmenų yra tik maža dalelė vergijos retėžius nešančių lietuvių.

MORDOVIJA 385/19 (griežtas režimas)

	gimē	nutei-	baus-
		stas	mē
1. Abukauskas Jonas	1927	1952	25
2. Araminas Vytautas	1935	1955	25
3. Burbulis Antanas	1917?	1969	15
4. Baltrūnas Antanas	1907	1967	13
5. Berankis Kazys	1917	1969	15
6. Biržys Povilas	1901	1959	25
7. Bričkus Aleksas	1910	1963	15
8. Budreika Stasys	1914	1952	25
9. Bušinskas Kazys			
10. Dambrauskas Ant.	1907	1962	12
11. Gimbutas Justas	1925	1948	25
12. Glinskis Vladas	1917	1961	15
13. Gruzdys Stasys			
14. Jauneika Aleksas	1914	1960	15
15. Janovickas Juozas	1916	1962	13
16. Kerza Teodoras		1966	10
17. Klanauskas Vytautas	1929	1949	25
18. Korsakas Antanas	1908	1963	15
19. Krivinokas Jonas	1917	1963	15
20. Kubiliūnas Stasys	1905	1959	15
21. Lapinskas Jonas		1966	10
22. Lauraitis Stasys	1907	1970	12
23. Macevičius Motiejus		1964?	10
24. Stašaitis Vytautas		1965?	15
25. Simutis Liūdas	1935	1954	25
26. Sarkanas Stasys	1920	1966	10
27. Vaivada Antanas	1900	1968	15
28. Valaitis Antanas	1910	1951	25
29. Virbickas Mykolas	1914	1967	10
30. Vilutis Jonas	1914	1970	15
11. ir 17. jau stovykloje gavo dar por 5 metus.			

MORDOVIJA 385/17 (griežtas režimas)

1. Bagdonas Povilas	1917?	1957	25
2. Gaudinskas Stasys	1915	1952?	25
3. Jaučkiojus Juozas	1912	1967	12
4. Jakubauskas Kazys	1920	1965	15
5. Leikus Juozas	1914	1971	15
6. Mazelskis Jurgis	1912	1965	15
7. Misiūnas Leonas	1907	1963	12
8. Pašilis Aleksas	1949	1970	4
9. Radauskas Antanas	1909	1950	25

10. Šikšyns Kazys	1912	1951	25
11. Vilčiauskas Bronius		1973	2,5
12. Zelenkevičius Juoz.	1916	1968	15

MORDOVIJA 385/I (sunkiausio režimo)

1. Paulaitis Petras	1905	1958	25
2. Simokaitis Jonas	1936	1970	15

MORDOVIJA 385/3 (ligoninė ir lageris)

1. Grigas Stasys	1913		15
2. Kiaudienė Veronika	1920	1967	10
3. Klimauskas Petras	1897	1960	15
4. Kukė Jonas	1908?	1966	12
5. Skirulevičius Petras		1962	12
6. Tamoliūnas Povilas	1902	1954	25
7. Tautkevičius Juozas	1902	1954	25
8. Zakšauskas Pranas			15

PERMĖS SRITIS, KUČINO

1. Akramavičius P.	1930	1952	25
2. Baranauskas Stasys			
3. Bakanavičius Ant.	1917	1969	10
4. Džiaugys Antanas		1965?	15
5. Gričius Jonas	1910	1954	25
6. Jurkštas Vladas	1923	1949?	25
7. Kavoliūnas Vytautas	1927	1953	25
8. Kadžionis Jonas	1928	1954	25
9. Kazakevičius Ant.		1953	25
10. Kudirka Simas	1931	1971	10
11. Labrinskas Aleksas	1930	1972	3
12. Lesčiauskas Juozas	1918	1950?	25
13. Paulauskas Jonas	1915	1964	15
14. Rimkus Jonas	1916		15
15. Sidaras Jonas	1928	1957	25
16. Šilinskas Jonas	1943	1970	5

PERMĖS SIRITIS (pavadinimas lagerio nežinomas)

1. Babičas			
2. Bastys Vytautas	1935?	1953?	25
3. Bružas Ignas	1912?	1966	10
4. Čiukšlys Karolis	1912	1963	15
5. Dubauskas Julius		1950?	25
6. Dudėnas Mykolas	1910	1962	15?
7. Galdikas Palyas	1925	1948	25
8. Jauga Antanas	1921?	1967	15
9. Juozys			
10. Kaminskas Kazys	1908	1962	15
11. Karpavičius Petras	1912	1964	15
12. Karalius Jonas?			
13. Kirdeikis Vladas	1924		15
14. Kiburys Jonas	1916	1953?	25
15. Klimas Vaelovas	1913	1951	25

16. Kuržinskas Jonas			
17. Matuzevičius Jonas	1930	1953	25
18. Mitrikas Vladas	1910	1955	25
19. Mitašiūnas Jonas	1922	1964	10
20. Miškinis Balys	1920	1962	15
21. Meškinis			
22. Morkūnas Stasys	1913		15
23. Petrauskas Bronius	1922	1968	
24. Posčius Petras	1920	1961	15
25. Purlys Bronius		1953?	25
26. Rekašius Benius	1927	195?	25
27. Remeikis Vytautas	1942	1967	25
28. Skiparis Pranas			
29. Slučka Antanas			15
30. Skaržinskas Juozas		1947	25
31. Slapšinskas Vytautas	1921?	1952	25
32. Streikus Izidorius	1928	1962	15
33. Stonkus Povilas	1906	1967	15
34. Šekšnys Jonas	1917	1967	
35. Šmitas Edvardas	1924?	1955?	20
36. Tučas Robertas			25
37. Urniežius Zigmąs		1967	15
38. Vyturyš Placidas	1921	1950	25
39. Valentinas Vladas		1947	25
40. Žilinskas Antanas	1920	1969	6
41. Žyprė Algis	1930	1959	25
42. Žvynys Bronius	1915	1966	8
7, 30, 35, 39, stovykloje gavo dar po 3 metus.			

PERMĖS SRITIS, SOLIKAMSK

1. Povilonis V.	1947	1974	2
2. Rudaitis Izidorius	1911	1974	3
3. Sakalauskas Ant.	1938	1974	4
4. Žukauskas Šarūnas	1950	1974	6

LAGERIS NEŽINOMAS

1. Šalvyas Vaelovas	1947	1972	4
---------------------	------	------	---

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas apie kiekvieną naują kalinį pranešimą AMNESTY INTERNATIONAL Centrai Londone. Labai svarbu apie kiekvieną kalinį turėti ir suteikti bendrų žinių — trumpą gyvenimo aprašymą. Jei kas šiuose sąrašuose rastų savo giminių ar pažįstamų, manolėkite apie juos parašyti šiuo adresu:

VLIKAS,
29 West 57th Street
New York, NY 10019.
ELTA.

OK. LIETUVOJE TIK 70.000 AUTOMOBILIŲ

„Švyturio“ žurnale rašoma (1973 m.), kad 1970 - 1973 Lietuvoje individualių automobilių skaičius nuo 32.000 pakilo iki 70.000. Vilniuje tūkstančiui gyventojų dabar vidutiniškai tenka 23 lengvosios mašinos. Vis dėlto labiausiai „automobiluoti“ yra kauniečiai (34 automobiliai tūkstančiui gyventojų). Šiuo atveju Kaunas yra vienas pirmaujančių miestų šalyje.

1971 m. dėl pėsčiųjų kaltės buvo 40 auto avarijų ir kas antras suaugęs avarijos kaltininkas buvęs neblaivus. 17.000 pėsčiųjų buvo nubausta už eismo taisyklių pažeidimą. Į auto aptarnavimo terminologiją įvesti ir tokie žodžiai: „autoservisas“, „špidometras“ ir t.t.

ŠVEDIJOS KARALIAUS TEISĖS

Švedijoje priimta nauja konstitucija, pagal kurią karalius pasilieka tikrai valstybinis simbolis. Vienintelė jo privilegija — negali būti traukiamas teisman už civilinius prasikaltimus. Sostas bus paveldimas tik tuo atveju, jei yra vyriškos giminės paveldėtojas. Kraštą valdys parlamentas, kurio pirmininkas perima beveik visas karaliaus arba prezidento pareigas. Jis skirs ministerių pirmininką ir atidarys parlamentą. Naujoji konstitucija įsigalės nuo 1975 metų pradžios. Nuo to momento Švedija bus daugiau panaši į respubliką, negu į monarchiją.

PENKIŲ TEISMAS VILNIUJE

Savo laiku minėjome mūsų laikraštėje apie penkių lietuvių suėmimą ir nubaudimą įvairiomis bausmėmis. Tie lietuviai yra: **Žukauskas, Sakalauskas, dr. Rudaitis, Povilonis ir Mackevičius**. Kaltinimai sukosi apie pagrindinio organizacijos sudarymą ir pasirengimą leisti pagrindinio laikraštį. Teismo metu stengiasi politinei bylai duoti kriminalinį pobūdį.

Šis tas iš teismo salės.

V. ŽUKAUSKAS

S. Žukauskas prisipažino vadovavęs organizacijai, kurios tikslas buvęs šviestis „rinkti literatūrą. Jis norėjęs veikti tik tarybinio teisėtumo normose, tačiau manęs, jog reikia taisyti valdžios padarytas klaidas. „Juk iš tiesų mūsų tautai padaryta didžiausia skriauda — išvežta 360.000 lietuvių“, kalbėjo Žukauskas.

Jis prisipažino platines literatūrą, kuri, jo nuomone, esanti ne antitarybinė, pav. „S. Kudirkos teismo procesas“. Kriminalinius nusikaltimus Žukauskas neigė.

A. SAKALAUŠKO ŽMONA

A. Sakalausko žmona paklausta apie vyro pažiūras, pasakė: normalios,

kaip ir visų dorų žmonių. Daug dirba. Tegū visi tiek dirba — tai būtų idealus komunizmo statybon. Mokė jaunimą. Tačiau vyras negali taikstytis su mūsų gyvenimo trūkumais, kurių yra.

—Kokie trūkumai? — paklausė teisėjas.

—Pradėsiu nuo buities... Štai per vargus gavome butą, o jame nieko nėra...

—O kas ten turėjo būti?

—Man rodosi, jei bute yra radiatoriai, jie turi šildyti, jei yra čiaupai (kranai) — iš jų turi bėgti vanduo. Visa tai mano vyras sutvarkė savomis rankomis, aukodamas laiką, skirtą moksliniam darbui... — kalbėjo Sakalauskienė. Teisėjas ją pertraukė ir pradėjo klausinėti apie užsienio radio laidų klausymą.

DR. I. RUDAITIS

Dr. I. Rudaitis sakėsi apie jokią pagrindinio organizaciją nieko negirdėjęs ir jos pinigais nerėmęs. Užsienio valios išsigijęs atsitiktinai. Apie ruošiamą leidinį taip pat nieko negirdėjęs. Knygas visokias skaitęs, nes išsilavinusiam žmogui reikia žinoti ir „anti“ literatūrą.

S. ŽUKAUSKO PASKUTINĖ KALBA TEISME

Jis sakėsi nesąs socialistinėse santvarkos priešais, tačiau manęs, kad tarybų valdžia nesanti liaudies valdžia, nes ji atnešta okupacijos keliu. 1918 m. „revoliucija“ Lietuvoje kilusi ne liaudies masėse, o buvusi paruošta Maskvoje ir atnešta Raud. Armijos į Lietuvą drauge su Angariečiu ir Kapuku. Jų valdžioje buvę lenkai, rusai ir žydai, kurie su nepriklausomybės ištroškusia liaudimi nieko bendro neturėje. Lietuviai organizavo savorius, kad išginti iš Lietuvos naują prielaidą — bolševikus. Gi 1940 metų tarybų valdžia buvo taip pat atnešta Raudonosios Armijos. Tariamos revoliucijos tuo metu jokios nebuvo — tai tik šlykštus melas. 1940 m. buvo vykdomi suėmimai, trėmimai, o pokario metais buvo dar baisesnė: teroras, išbuožinimai, „žaliukai“, „stribai“, masinės tremtys, pareikalavusios apie 300.000 žmonių aukų. O kur suėmimai, kalėjimai, lageriai, įvairios represijos, nekaltųjų šaudymai, „Stalino kultas“. Po karo žmonės buvo vežami į Sibirą ne klasiniais, bet nacionaliniais motyvais. Dar ir dabar yra žmonių neturinčių teisės grįžti į tėvynę. Varoma nutautinimo politika. Rusams Lietuvoje suteikiamos kur kas geresnės sąly-

gos negu lietuviams. Rusų didėjimas Lietuvoje aiškinamas darbininkų trūkumu, tuo tarpu Lietuvos gyventojai verbuojami į Kazachstaną ir kitas Tarybų Sąjungos vietas. Rusijos imperija tebėra tautų kalėjimu. Visos pasaulio tautos kovoja už laisvę. Tat kuo mes lietuviai blogesni už kitus?

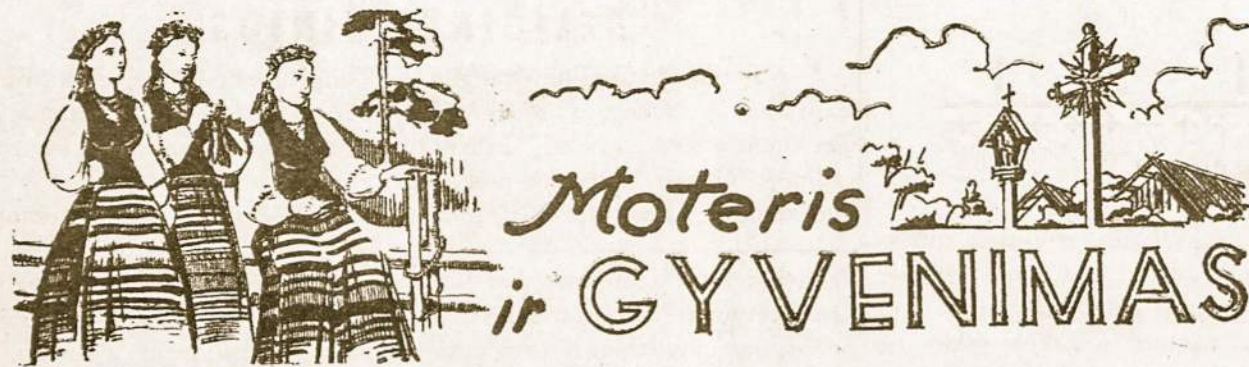
—Čia ne teismas — čia susidorojimas. Žukauskas savo veiklos nelaiko nusikaltimu prieš liaudį ar tautą ir neprašo sušvelninti bausmės, o reikalauja ją paleisti.

—Čia ne teismas, o susidorojimas... Kodėl jis uždaras? Ar teismas bijo, kad įniršę žmonės jo nesudraskytų? Bijote jūs — „susirinke dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto (V. Kudirka). Nors iš vardo esate lietuviai, tačiau ne veltui liaudies išmintis sako: savo šuo skaudžiau kanda... Žukauskas savo kalbą užbaigė Putino eilėraščių apie brangų žodį — laisvę.

TEISMO SALĖJE

Teismo atmosfera buvo slegianti. Salėje sėdėjo sielvarto prislėgti giminių ir pasyvūs advokatai. Kaltinamiesiems nebuvo leista veidu atsiskirti į salę! Jei kas bandydavo ką nors užrašyti, tuojuo milicinininkas užrašus atimdavo. Teismo eigoje nebuvo per-

(pabaiga 3 pusl.)

Moteris ir GYVENIMAS

LIETUVOS DUKTERYS

Tai labai žinoma Amerikos moterų labdaros draugija. Ji kūrėsi tuo metu (1959 m.), kai lietuviškoji labdarystė buvo labai silpnai organizuota. Per tą laikotarpį draugija išaugo, jos centras yra Čikagoje ir turi skyrių įvairiuose Amerikos miestuose.

ORGANIZACIJOS PRINCIPAI

Lietuvos Dukterų draugija turi į įstatutą įsirašiusi tris savo veiklos principus: 1. paprastumas, 2. garbingumas, 3. meilė.

Paprastumu nusakoma pažiūra, vengti visko, kas labdarystę komplikuoja, paskandina nereikalingame formalizme. Todėl ten nėra rašytų prašymų, čekiai tik su vienu parašu, nutarimai, ką sušelpiti, jei smulkūs - daromi vien tik pirmininkės, stambesni visos valdybos pasitarimus telefonu. Šalpa vyksta paprastai ir greitai.

Garbingumu išreiškiama nesiekti nieko blogomis, suktomis priemonėmis. Kasos knygas gali tikrinti kiekviena narė, tačiau šelpiamųjų asmenų pavardės yra vengiama minėti net savo narėms, kad nesudaryti šelpiamiesiems nemalonumo.

Meilė yra pagrindinis draugijos pažymis. Tuo norima pasakyti, kad tai yra aktyvi meilės grupė, kuriai rūpi daryti vien tik gera.

KITOS DRAUGIJOS ŽYMĖS

Draugija įsisteigė daryti gera, faktinai draugija įsisteigė, nes kitos lietuviškos organizacijos buvo apsičiausios įvairiais įstatais ir nuostatais ir lietuviai nelaimėje negalėjo gauti iš jų pagalbos, nes neatitiko tų nuostatų.

Nelaimingajam stengiamasi neduoti jokios etiketės, kaip tinginys, beprotis ir tt. Visi jie yra tik nelaimingieji ir stengiamasi vengti moralinio teismo. Visi lietuviai yra broliai.

Pašalpos duosamos greitai, jos yra mažos ir tik tada reikšmingos, kai greitos.

Ašmenišką kontaktą su nelaiminguoju, — duoti ne tik pinigų, bet ir širdį.

Draugijos narės yra jautrios vargū. Kai ką sužino, tuoj prisistato, nelaukiant pranešimų ir prašymų.

Draugijos narės nebijo suklysti. Kas bijo klaidos, neranda progos daryti gera.

Visuomet turima galvoje kas yra šiandien, ne kas buvo vakar ar kas bus rytoj. Pagal poterius: kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien. Žmogus galėjo būti vakar turtingas, o šiandien labai vargšas.

Prisimename savo mirusius Velinių dienoje. Nuotraukoje: Senos kapinės Lietuvoje.

Lietuvos Dukterys — nėra uždara etninė grupė. Norima padėti ir kitose pasaulio nelaimėse, kaip žemės drebėjime ar kt. Tautybė joms nėra siena, bet priemonė daryti gera, pradedant nuo savųjų.

Draugija stengiasi būti kaip viena šeima ir viena kitą vadina sese, gražiai tarpusavy sugyvena, viena kitai padeda. Šioje šeimoje kiekviena sesė yra aktyvi darbu ir auka. Pasyvi pasidaro kai visai susensta ar suseraga — tuo atveju jos yra didžiausio dėmesio centru.

DRAUGIJOS SANTVARKA

Draugija skirstosi į skyrius ir seniūnijas maždaug po 10 narių seniūnijoje. Čikagos skyrius turi 40 seniūnijų. Kiekviena narė gauna "Krivulę" — tai visų narių sąrašas. Viso narių dabar yra 700. Centro Valdyba sudaro 14 narių, kiekviena C. Valdybos narė turi aktyvias pareigas. Draugijos pajamas sudaro parengimai ir aukos, kurios nėra mažos dėl draugijos populiarumo. Draugija turi savo namus, kuriuose priglaudžia benamius. Jie vadinami Simo Kudirkos namais. Draugija kasmet sušelpia daugiau kaip šimtą lietuvių. Visuomenė spaudžia, įsigyti didesnius namus, nes draugija turi didelio pasitikėjimo ir įvertinimo lietuvių tarpe.

• Vilniuje atidarytas naujas prekybos centras — didžiausia prekių paroduotuvė okup. Lietuvoje. Ji turinti 60 skyrių, kuriuos aptarnauja 1200 tarnautojų.

• Nikalojus Aleksejevskis, Vilniaus X vidurinės mokyklos direktorius, okupacinės valdžios buvo pagirtas kaip geras rusintojas ir apdovanotas "Garbės raštu".

PENKIŲ TEISMAS VILNIUJE

(tąsa iš 2 pusl.)

skaitytas Vasario 16-sios proga išleistas lapelis (vienas iš pagrindinių kaltinimų), o tik paminėta, kad jis baigiasi žodžiais "Kauno skyrius". Lapelio turinys teismo turėjo būti analizuojamas. Teisme buvo kalbama apie ruošiamą pogrindinį leidinį, bet to leidinio turinio teismas taip pat neskaitė. Nieko tikro nebuvo pasakyta ir apie pogrindinę organizaciją. Taigi, patys svarbiausieji dalykai, už kuriuos buvo pritaikytas LTSR KB 68 straipsnis, liko teismo nepaliesti.

Taip vyko teismas, turėjęs tikslą apjuodinti ir paralyžuoti kraštotyriminių judėjimą Lietuvoje.

TEISMO SPRENDIMAS

1974 m. kovo 3 d. paskelbtas teismo sprendimas:

S. Žukauskas, gimęs 1950 m., Kauno Medicinos instituto VI kurso studentas, komjaunuolis, neblogo mokas anglų, prancūzų ir vokiečių kalbas, nuteisiamas 6 metams griežto režimo lagerin, konfiskuojant turtą.

A. Sakalauskas, gimęs 1938, Kauno Politechnikos instituto vokiečių kalbos dėstytojas - 5 metams griežto

režimo lagerin.

V. Pavilionis, gimęs 1947, inžinierijos-technologas - 2 metams griežto režimo lagerin.

I. Rudaitis, gimęs 1911, gydytojas, — 3 metams griežto režimo lagerin, konfiskuojant turtą.

A. Mackevičius, gimęs 1949, studentas, - 2 metams paprasto režimo lagerin.

Bausmės atlikimo vieta - Solikamskas (Permės sritis), išskyrus Mackevičių, kuris bausmę atliks Praveniškėse.

Š. Žukauskas iki rudens paliekamas saugumo kalėjime.

"Darbininkas".

IŠTREMŲ RAŠYTOJAS APIE LIETUVIUS

Rusų rašytojas Dimitras Paninas, kuris kartu su rašytoju A. Solženicinu yra išskentėjęs baisias kančias komunistinės prievartos darbų stovyklose, dabar parašė knygą apie stovyklų gyvenimą. Joje rašo apie lenkus ir sutiktus lietuvius ir apie savo tapimą kataliku.

Rašytojas D. Paninas nuo 1972 m. gyvena Paryžiuje. Nuo 1945 m. į Sibirą ištremta labai daug lietuvių ir jų sutiko rašyt. Paninas. Apie juos jis rašo:

"Aš mačiau kaip jie solidarūs. Jie glaušte glaudino savo eiles. Jų nuotarka buvo gana kovinga — nesidavė stumdomi. Paprastai lietuviai telkėsi apie kunigą arba kataliką inteligentą. Ši maža tauta kovojo prieš hitlerininkus ir savo atkaklumu bei drąsa labai mažai atsilieka nuo lenkų rezistencijos kovotojų. Mes tai sužinojom iš gausių karo belaisvių, iš Vlasovo karių ir iš išvietintų asmenų. Pasak jų, tie partizanai lietuviai, kovojo ištisus penkerius metus prieš milžinišką despotišką imperiją, apsiginklavusią iki dantų. Jų nuostoliai žmonėmis nelygioje kovoje buvo dideli.

Istorija nutylėjo didvyrių skaičių. Per ilgą metų eilę aš mačiau Vorkutoje daug lietuvių, bet neturėjau su jais ryšių: aš dirbau įmonėje, o jie kasyklose. Juos iš arti pažinau tik 1950 m., kai mudu su Solženicinu atvykom į stovyklą. Lietuviai mus imponavo savo solidarumu, drąsa ir gana daug prisidėjo prie mūsų vedamos kovos prieš stalininę vergiją. Jų pavyzdys padėjo suprasti kaip yra reika-

lingos draugijos ir sambūriai, pagrįsti religiniu principu.

Vakaruose tai buvo senai žinoma, bet Sov. Sąjungoje, kur tam tikrose srityse ugdoma organizuota ignorancija, tai buvo svetima, ir mums teko mokytis iš gyvenimo knygos.

Lietuviai moka kentėti, būti pavyzdingi ir kitus patraukti, kada juos užklumpa didelės nelaimės ir kada reikia sutelkti jėgas sunkioms kančioms bendrai kęsti. Tai yra anksčiau aprašę ypač vokiečių buvę belaisviai, gyvenę kartu su lietuviais".

Malonu, kad šis rašytojas apie lietuvius susidarė taip pat gražų įspūdį, kuris jį vedė net į krikščioniško tikėjimo išgyvenimą. Vilniuje jam esant išniekintose bažnyčiose, atėjo net tokių minčių: "Ateis, ateis rūsčio Dievas bausti! Tuo momentu jaučiau svilinantį dykumų vėją. Taip, viskam yra riba. Už viską reikės atlyginti. Ateis diena, kai tikėjimas nebus išjuokiamas. Ir viskas įvyks per žmones, Dievo valios nešėjus ir per tikinčiųjų pulkus. Kai pamačiau, kad katalikiškoji armija yra išmintingiausia bei ryžtingiausia, supratau, kur yra mano vieta".

"Draugas".

SEKMADIENIO RIMČIAI

KRISTUS MŪSŲ KARALIUS

Napoleonas didysis prancūzų karo vadas ir didvyris, kai buvo ištremtas į Elenos salą užbaigti vienatvėje gyvenimą, vieną kartą išsireiškė: "Vargšas Napoleonas apie kurį rašys istorikai ir vaikai turės vieną pamoką daugiau, bet žinau, kad yra kitas asmuo,

ko istorinėse dulkėse tūnoti ir niekas dėl jų daugiau jau nediskutuos ir niekas dėl jų savo galvos neguldys. Yra tik vienas asmuo, apie kurį sukasi ne tik diskusijos, bet verda kovos amžių bėgyje, už kurį tūkstančiai padėjo savo gyvybes, tai Kristus.

Kristau, gyvenk mūsų širdyse ir šeimose!

apie kurį ne tik rašys istorija, bet kurį mylės ir už kurį padės galvas, kuris niekada nemirs, tai Kristus".

Visi istoriniai asmenys kad ir patys didžiausi kaip Napoleonas pasili-

Tokiū būdu išsipildo senelio Simeono pranašystė, pasakyta aukojant Kūdikėlį Jėzų šventykloje, kad "jis bus pastatytas kaip tas ženklas, kuriam, bus prieštaraujama, jis bus pastatytas

RELIGINĖS ŽINIOS

• Amerikiečių Biblinė draugija išleido naują Šventojo Rašto Nauj. Testamento leidimą anglų kalba. pavadintą "Geroji Naujiena moderniam žmogui". Leidinys iliustruotas su

daugeliui kaip išganymas, bet kitiems kaip griuvimas". Istorija šiuos Simeono žodžius patvirtina: Kristus pasidarė pagrindinis visos žmonijos vadas ir išgelbėtojas.

Vieni palikę viską pasekė Kristumi ir visą savo gyvenimą pašventė jo tarnybai, kaip apaštalai, vėliau jo mokytiniai, bei visų laikų šventieji ir didieji žmonės, kurie sau įkvėpimo ieškojo Kristaus asmenyje ir jame atrado, palikdami nemirštamus darbus, kaip Šv. Pranciškus Asyžietis, kaip Šv. Ignacas Lojola, kaip visi vienuolynų kūrėjai, didieji rašytojai ir menininkai, kurių raštai ir paveikslai žavi žmones iki mūsų laikų.

Kiti, kaip Neronas, Dioklecijonas, Atila, Volteras, Marksas, Engelsas, Leninas, Stalinas, Hitleris ir kt. kovoję prieš Kristų ir prieš jo sekėjus krikščionis su visa jėga ir žiaurumu, nes jie matė Kristuje jiems didelį konkurentą ir negalėjo jo pakeisti. Tačiau visi savo gyvenimo gale pamatė, kad jų kova buvo beprasmė ir jie visi turėjo prisipažinti su Romos imperatoriais: "Galilėjietai Tu nugalėjai".

Kur glūdi Kristaus asmenybės didžioji paslaptis? Šį klausimą mums gali atsakyti Šv. Petras, pirmasis popiežius, kai jis vieną kartą paties Kristaus užklaustas: "Kas esu aš", atsakė ir išpažino šiais žodžiais: "Tu esi Kristus, Gyvojo Dievo sūnus". Štai kur glūdi visa Kristaus didybė: Jis yra Dievo Sūnus, tapęs žmogumi ir tapęs visos žmonijos centru ir širdimi. (bus daugiau)

daugiau kaip 200 spalvotų nuotraukų. Draugija jau yra išplatinusi apie 45 milijonus egzempliorių šio naujo leidinio.

• Belgijoje įkurtas raupsuotųjų apaštalo "Kunigo Damijono draugų" sąjūdis šiemet paskyrė 18 ir pusę milijono belgų frankų Zairo krašto, Afrikoje, raupsuotųjų gydymui. Šio sąjūdžio pirmininkas dr. Dechaux asmeniškai aplankė Zairo krašte esančias ligonines bei bendruomenes ir su vietos vyriausybės atstovais aptarė raupsuotųjų globos problemas.

• Paryžiuje išeinantis laikraštis "Catacombes", skirtas Tyliajai Bažnyčiai ginti, birželio mėn. davė platų straipsnį apie Pabaltį: "Tylioji Bažnyčia Pabaltij gyva". Straipsnio autorius pasinaudodamas įvairiais šaltiniais duoda gan tikslūs skaičius ir faktus apie išvežtuosius ir nukankintus pabaltiečius. Daug vietos skiriama Bažnyčios persekiojimui. Straipsnis baigiamas žodžiais: "Tylosios Bažnyčios balsas nenuslopintas ir jis girdimas vis aiškiau ir toliau. Aš tikiu į Prisikėlimą! Bažnyčia Pabaltij yra gyva".

• Dvasinių pašaukimų skaičius pastoviai didėja Afrikoje ir Azijoje. Daugiausia seminaristų Afrikoje turi Nigerijos valstybė, ten teologiją studijuoja 690 studentų. Azijoje pirmąją vietą užima Indija, kurios kunigų seminarijoje yra 2180 seminaristų. Iš viso misijų kraštuose veikia 474 didžiosios kunigų seminarijos, turinčios 43,850 seminaristų.

• Liet. Kunigų Vienybė Š. Amerikoje išleido "Lietuvos Katalikų Kronikos" 4, 5, ir 6 numerius anglų kalboje. JAV. L. Bendruomenė įteikė tuos numerius kiekvienam senatoriui ir kongresmanui.

LIETUVIŠKOJE ČIKAGOJE

(tęsa iš pr. Nr.)

ROMOS MIESTELYJE

Kitą sekmadienį ponas P. Norvilas su ponais Daugirdais mane nuvežė į vieną garsų kurortinį miestelį, vardu Roma (Rome-City) Indianos valstybėje apie 200 km. nuo Čikagos. Šis miestelis yra tuo garsus, kad jame veikia Kneippo metodu paremtas gydymas, tai yra gydymas su vandeniu. Brangiausiojo Viešpaties Kraujo Seselės vadovauja šiam dideliame kurortui, kur atvyksta žmonės pasilsėti ir pasigydyti. Šiame kurorte sutikome ir apie 10 lietuvių, atvykusių iš Detroito, Čikagos ir kitų miestų.

Šiame kurorte yra graži bažnyčia, netoli gražus kalnelis su kryžiaus keliais, o ant kalno gražus kryžius. Aplinkui gražios lankos ir tvenkiniai, bei upelis pabraidyti, kaip reikalauja Kneippo metodas.

Netoliese yra gražios kapinės seselių užlaikomos. Seselės turi taip pat nemažą karvių ūkį, iš kurio pragyvena ir turistams duoda atsigerti šviežaus pieno. Ši kurortinė vieta yra labai prieinama visiems, nes už vienos dienos prabuvimą su maistu kainuoja vos

15 dolerių, kas yra Amerikoje pigiausia nakvynė be maisto.

BALZEKO MUZIEJUJE

Trečią sekmadienį paskyriau aplankyti lietuviškoms bažnyčioms ir muziejams. Kaz. Černiauskas buvo mano vadovas. Visų pirma aplankėme Marquet parko lietuvių Marijos Gimimo, Jėzuitų Šv. Kazimiero bažnyčią, Breiten — parko Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią. Čikagoje lietuviškų bažnyčių yra visos tuzinas, vienos jų daugiau, kitos mažiau lietuvių lankomos.

Važiudami lankyti bažnyčias, užsukome į Balzeko liet. muziejų, įkurtą paties Balzeko ir jo išlaikomą. Tai tikrai turtingas muziejus, kuriame randasi įdomūs Lietuvos karalijos žemėlapiai, Lietuvos istorijos paminklinės nuotraukos, karių uniformos, gintaro išdirbiniai, lietuviški drožiniai, lietuviška gryčia, lietuviški pinigai ir kitos įdomybės. Muziejų nuolatos prižiūri tam tikslui pasišventęs vienas lietuvis.

Apačioje skelpe yra beveik kitas muziejus, tai visokių lietuviškų leidi-

nių: knygų, laikraščių, žurnalų, draugijų programų ir visokių raštų rinkiniai, kurie yra pagal metus surinkti ir surūšiuoti. Tai didelis lietuviškos kultūros šaltinis.

AUKŠČIAUSIAME NAME ČIKAGOJE

Prieš išvykdamas iš Čikagos paskutinį sekmadienį nutariau vis dėlto dar užsikelti į patį aukščiausią miesto namą, vadinamą "Sears" bokštą, kuris turi 103 aukštus. Teko palaukti ilgokai eilėje, kol galėjau prieiti prie keltuvo, kuris paskui jau per kelias minutes užkėlė į patį viršų-bokšto viršūnę.

Ši bokšto dalis atvira į visas keturias puses ir uždaryta storo stiklo langais. Galima iš visų pusių stebėti visą Čikagos miestą, kuris atrodo kaip didelis skruzdėlynas. Šio namo pastatymas kainavo nemaža milijonų dolerių, prie jo statybos dirbo apie 1.600 braižytojų per keletą metų, jame sudėta apie 76.000 tonų plieno ir dirbo apie 16.500 asmenų prie galutinio užbaigimo. Šiuo metu skaitosi pats aukščiausias pastatas netik Š. Amerikoje, bet ir visame pasaulyje.

Kun. A. Steigvilas.

• Ūdrų skaičius smarkiai mažėja ok. Lietuvoje. Šiuos žėrelius naikina brakonieriai ir melioracija. Daugelio upių vagos panaikintos, kitos ištiesintos — nebėra natūralių krantų. Ūdros ėmė keltis į ežerus, bet ir ten joms sunku įsikurti. Dedamos pastangos uždrausti jas medžioti ir įvesti jų globą.

• Laukinių žvėrių skaičius Lietuvos miškuose yra toks: briedžiai - 9,250, taurieji elniai - 3,200, dėmėtieji elniai - 50, danieliai - 220, stirnos - 56,000, šernai - 17,000, vilkai - 100, lūšiai - 210, mangutai - 15,400, lapės - 14,600, pilkieji kiškiai - 219,000, baltieji kiškiai - 7,200, kiaunės - 8,100, voverys - 25,400, kanadinės audinės - 470, ūdros - 2,400.

• Palangos senosiose kapinėse leidžiama laidoti jau paskutinius metus. Naujos kapinės atidarytos prie Šventosios. Senųjų kapinių vietoje žadama įrengti parką.

• S. Vilkaitis, pirmasis lietuvis lakūnas, prisimenamas ok. Lietuvos spaudoje. Gyvendamas Amerikoje, jis mėgino skraidyti savo pasigamintu lėktuvu, kuris 1912 m. nukrito ir sudūžo. S. Vilkaitis išliko gyvas. Piloto pažymėjimą jis gavo JAV-bėse.

COMODORO RIVADAVIA

• Osvaldas Robertas Pečelis ir Angela Esther Jofre apsivedė rugsėjo 20 d. Com. Rivadavia mieste, kur nuolat gyvena. Vienas iš civilinės metrikacijos liudininkų buvo Kazimieras Šlapelis, o prie altoriaus palydėjo jaunuosius (rugsėjo 21 d.) Marija Girnytė Pečelienė ir A. I. Jofre. Po to įvyko šaunios vestuvės, kuriose dalyvavo apie 100 žmonių. Iš Tandil miesto buvo atvykęs jaunojo brolis dr. M. Pečelis, taip pat dalyvavo daug lietuvių iš artimesnių ir tolimesnių vietų. Povestuvei kelionei jaunieji išvyko į Neuquen ir Bariloche su savo autu.

• Rosa Derenciūtė de Biallo buvo atvykusi iš Italijos pas savo tėvelius, paviešėjusi du mėnesius vėl išskrido Italijon pas savo šeimą rugsėjo 23 d.

• Dr. Povilui Stankevičiui nesant namie užsidėgė jo namas ir viskas sudegė, liko tik ką buvo užsidėję. Dr. P. Stankevičius dirba YPF Hospital Presidente Alvear.

• P. Andriušienė jau metai laiko sunkiai serga.

SAUCE VIEJO — S. FE

Vitoldas V. Zagurskas su sesute Aldona Terese bei jaunuolių grupe, pravažinėdami naują autobusą padarė kelionę: Sauce Viejo - Tucuman, La Rioja, Sta. Fe, Catamarca pasiekdami ir kitas provincijas. Šiomis dienomis jie nusipirko Bs. Aires mieste departamentą, kurin dažnai atvyksta jų motina Petronėlė Zagurskienė.

Už Mirusius

• Šv. Mišios už a.a. Veroniką Gaščiūnienę bus atnašautos Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje š. m. lapkričio 10 d. 10 val.

Draugai, ypač choristai, kviečiami dalyvauti.

Sesuo Marija Pečelienė ir šv. Cecilijos choras.

• Už a.a. Juozą Pluščiauską, jo 6 mėn. mirties sukakyje, bus atnašautos šv. Mišios š. m. lapkričio 9 d. 9 val. Aušros Vartų liet. bažnyčioje.

Artimuosius kviečia žmona Sofija Pluščiauskienė.

• Šv. Mišios už a.a. Karolį Misiūną bus atnašautos liet. parap. bažnyčioje š. m. lapkričio 4 d. 18 val.

Mišias užprašė ir kviečia atsilankyti I. Pauzaitė ir O. Grigaliūnaitė.

• Už a.a. Kazimierą Saprigoną, jo 11 metų mirties sukakyje, bus atnašautos šv. Mišios Aušros Vartų liet. bažnyčioje š. m. lapkričio 6 d. 10 val.

Artimuosius kviečia žmona Ona Saprignonienė, sūnus Jonas, marti Bruna.

“WYNNER” S.R.L.

FABRICA DE REGULADORES DE VOLTAJE PARA AUTOMOTORES Y MINI CARGADOR DE BATERIA

A. Sapas y A. Siegerist
CATAMARCA 769 V. ALSINA

BERISSO

PENSININKŲ ŠVENTĖ

Lietuvių pensininkų šventė įvyko "Mindaugo" draugijos patalpose šių metų spalio 12 d. Joje dalyvavo taip pat ir vietinių pensininkų federacijos pareigūnai.

Šventę atidarė J. Šešlauskas, kuri prasižėdė su puikiais pietumis. Po to "Mindaugo" draugiją sveikino sr. Ramon Mir - Berisso pensininkų federacijos pirmininkas, La Platos pensininkų federacijos sekretorius p. Marcicovetero, Pedro Uruttia — federacijos pareigūnas iš Buenos Aires, Francisco Longo — ministerijos valdininkas padeklamavo ir Julija Skurauskaitė iš Adroque sveikino visus mindaugiečius ir veikėjus. Be to, svečių buvo atvykę iš Buenos Aires: A. Muškėtas su ponia, A. Kasauskas su ponia, dr. V. Mataciūnas su žmona.

Svečius palinksmino A. Jocytė padainuodama keletą dainelių. Be to vyko loterija, kurioje pirmą fantą išlošė buv. sekretorė O. Santikaitė, antrą - A. Bukauskienė, trečią - F. Persico.

Šventės metu nuoširdžiai pasikalbėta ir dainuota lietuviška sutartinė.

Gaidžius ir dešras skaniai iškepė J. Bukauskas ir Br. Marcinkevičius, kitus valgius ruošė S. Šešlauskienė, J. Stočkūnienė, V. Razinskienė, D. Kazlauskienė. Stalus aptarnavo: V. Bukauskaitė de Persico, N. S. Šešlauskienė, L. Mikelaitis, A. Pamperas, F. Persico, A. Griška. P. Strolia, A. Razauskas. Bufete dirbo J. Martinkus.

Visiems darbininkams — nuoširdžiai dėkojame.

Pensininkas.

• Alfredas ir Esther Butkutė Dulkės, susilaukė dukters, kuri gimė š. m. spalio 14 d. Duotas vardas Analia.

Kaimynas.

PADEKA

Mane lankiusieme ligos metu sanatorijoje: kun. J. Margiui, V. Survilionei, P. Petruokui ir P. Bilevičiui — nuoširdžiausia dėkoju.

Jonas Rudis.

• Mūsų lignonys: Bronė Šiušienė, po pakartotinos operacijos, baigia sveikti namie. Jonas Grigaliūnas guli Fernandez liginėje, 6 a. lova 17. Ona Kvašytė guli Fernandez liginėje, 5 a. 1. 47. Petras Didvalis gydosisi namie, Brasil 817, Aveil.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Dr. Marija Staneikienė, buvusi Vytauto D. universiteto akių klinikos asistentė ir Kauno miesto centrinės ambulatorijos vedėja, mirė liepos 9 d. š. Amerikoje. Ji buvo dailininko ir diplomato Adalberto Staneikos našlė.

† Prof. Antanas Vasys - Vasiliauskas, buvęs ilgametis Fordhomo universiteto profesorius, mirė JAV. birželio 18 d. sulaukęs 72 metus amž.

† Dailininkas Stasys Ušinskas mirė ok. Lietuvoje. Buvo kilęs iš Pakruojaus miestelio, šiaulių apskr. Kaune baigė meno mokyklą, studijavo dar Prancūzijoje. Dirbo dekoratyvinės tapybos, dekoracijų, vitražų, meninio stiklo srityje. Iš jo darbų ypač žinomas "Algirdas prie Maskvos vartų".

† Karolina Šiukštytė, eidama 84 metus amž., mirė 20.8.1974 m. Ji išaugino du našlaičius — broliuką ir sesutę, kurių tėvai buvo mirę jiems esant mažiems. Augintiniai pasirūpino jos laidotuvėmis. Palaidota Lanus kapinėse.

† Nijole Vienožinskaitė Čepulkauskienė, advokatė, 54 m. amž., mirė čikaogje. Dirbo teismų bibliotekoje čikagoje. Ji buvo žymaus meno mokyklos steigėjas Kaune prof. J. Vienožinskio duktė.

† Elena Wilhelmina Zaburaitė Mačernienė, 82 metų amž., mirė šių metų rugsėjo 23 d., Temperley, marčios Marijos Mačernienės namuose, kuri ją sergančią globojo. Velionė gimė Latvijoje, Rygos mieste. Pirmojo karo metu būdama Vokietijoje, kur jos tėvas kaip karo belaisvis dirbo sodininku, ištekėjo už Juozo Mačernio. Ten jiems gimė duktė Ona ir sūnus Povilas (miręs šių metų rugpiučio 16 d.). Kaune baigė Raudonojo Kryžiaus liginėje akušerijos kursus ir tuo darbu vertėsi 25 metus įvairiose Lietuvos vietose, paskutiniu laiku Telšiuose, kur jos vyras J. Mačernis profesoriavo Telšių kunigų seminarijoje. Antrajai okupacijai artėjant, Mačernių šeima iš Telšių pasitraukė į Vakarų, o 1948 m. atvyko į Argentiną drauge su sūnum Povilu ir jo žmona Marija, gi duktė Ona Abromaitienė su šeima išvyko į š. Ameriką. Gyveno savo namuose Guillon mieste. Palaidota Lanus kapinėse. Nuliūdime liko sergantis vyras prof. Juozas Mačernis, šiuo metu gyvenąs marčios namuose Temperley, marti Marija Daniusevičiūtė Mačernienė ir duktė Ona Abromaitienė su šeima š. Amerikoje.

† Benediktas Vilkinis, mirė Berisso mieste 19.10.74. sulaukęs tik 45 metų. Staiga mirė nulykęs į La Platą praleisti šventadienį. Nuliūdime liko žmona Bronė Kepalaitė Vilkinienė, du sūnūs Horacio ir Guillermo, dvi seserys Ona ir Pr. Dulkės, Pranciška ir Juan Baluk, uošvė Emilija Kepalienė, Jonas ir Rosa Kepalai, sūnėnai Alfredas Dulkė, Juan ir Jose Baluk. Sekančią dieną palaidotas Berisso kapinėse palydint dideliu būriu žmonių. Jo kapą puošė daug gyvų gėlių vainikų.

† Marija Eizelienė, mirė spalio 17 d. Buvo kilusi iš Marijampolės apskr. Į Argentiną atvyko 1929 m. Jos vyras Augustas Eizelis mirė prieš 5 metus. Gyveno V. Caraza. Palaidota Lanus kapinėse.

† Juozas Totilas, mirė spalio 14 d. 1974 m. Liko žmona Aldona, duktė Adėlė, sūnus Aldo. Anūka: Mirta Beatriz ir Albertas Oskaras, pusseserė Leonora Marcinkienė ir jos vaikai Hektoras ir Sara bei kiti giminės. Palaidotas Chacarita kapinėse.

† Bronė Talalytė - Grigoravičienė mirė spalio 12 d. Buenos Aires mieste, sulaukusi 65 m. amžiaus. Buvo gimusi Kėdainiuose, Lietuvoje. Į Argentiną atvyko 1930 m. ir čia 1932 m. ištekėjo už Jono Grigoravičiaus. Gyveno įvairiuose Buenos Aires vietose, o paskutiniu metu, kai sunkiau susirgo, buvo slaugoma savo sesers Elenos Cibienės namuose, kur ir mirė.

Nuliūdime liko jos vyras Jonas Grigoravičius, velionės seserys Elena Cibienė bei Antanina Lukšienė ir brolis Petras Talalis su šeimomis.

Palaidota spalio 13 d. Chacarita kapinėse. Šermentyse maldas sukalbėjo kun. J. Petratis. Miela Tautiete, išsėkis ramybėje, svetingoje Argentinios žemelėje.

† Juozas Jukna, 76 metų amž., mirė spalio 1 d. Val. Alsinoje. Gimęs Rudžių km. Eržvilko valsč. Tauragės apskr. Į Argentiną atvyko 1925 m. pirma vienas, po dviejų metų atsikvietė žmoną Marijoną Šimkutę, kuri liko giliame liūdesyje. Visą laiką dirbo mėsos apdirbimo fabrike, iš kur išėjo į pensiją. Palaidotas Sarandi kapinėse.

† Ona Domicelė Alionytė Limbienė, eidama 85 metus, mirė šių metų spalio 8 d. savo namuose Floridos mieste (V. Lopez). Velionė buvo gimusi 1889 m. Laliuškių km., Rumšiškių valsč., Kauno apskr. Būdama š. Amerikoje 1916 m. ištekėjo už Mykolo Limbos (mirė 1971.X. 10 d.). Į Argentiną atvyko 1930 m. čia dirbo nuosavoj siuvelykloj. Gyvenime, kartu su savo velioniu vyru, buvo giliai tikintys ir praktikuoją katalikai. Giliame liūdesyje liko sūnūs: Kazys, Petras, Jonas su šeimomis ir Juozas nevedęs, aštuoni anūka, iš kurių penki vedė ir keturi proanūka, dukterėčia Elena Žekienė su šeima, Stasė Prevelienė su sūnum Robertu ir dukra Elena, kiti tolimesni giminės, kaimynai ir pažįstamieji. Palaidota Olivos kapinių nišoje. Religines apeigas atliko kun. A. Lubikas. Išsėkis ramybėje.

† Konstancija Žirolytė, 55 m. amž. žuvo auto katastrofoje ok. Lietuvoje spalio mėn. Kilo iš Bublių km. Ukmergės apskr. Liko giminės Lietuvoje ir teta Emilija Misonytė Subačienė Argentinoje.

Mірčiai išplėšus ROZALIJA LUKSENIENE, jos liūdinį vyrą Albertą, sūnų Albertą ir dukrą Rosą, nuoširdžiai užjaučiame.
Vanda ir Jonas Čikštai su šeima.

Mielai motinai ONAI DOMICELEI LIMBIENEI mirus, nuorširdžią užuojautą reiškiamo jos liūdinčioms sūnams — Juozui, Petru, Kaziui, Jonui ir jų šeimoms bei kitiems artimiesiems.
Jonas ir Antanina Mackoniai.

Vyru ir tėvui JURGIUI ČEČIUI mirus, liūdinčiai žmonai Bronei Bruzaitei čecienei, dukroms, jų šeimoms ir kitiems artimiesiems, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.
Zosė Gudaitė Katinienė ir šeima.

Viešpačiui pasišaukus amžinybėn a.a. BRONĖ TALALYTĖ - GRIGORAVIČIENE, — liūdesio valandoje nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos vyrui Jonui Grigoravičiui, jos seserim Elenai Cibienei bei Antaninai Lukšienei ir broliui Petru Talaliui bei jų šeimoms.
Vincas Bagdonavičius su šeima.
Petras ir Emilija Čepulėnai.
Stasys Povilonis ir Vidal šeimos.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriumi prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 28,00 administracijoje; \$ 30,00 namuose. Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 7 dol.

XXVI Metai — Nr. 564

1974 m. spalio mėn. 25 d.

ARGENTINOS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Kongresas įvyko Saltos mieste nuo 6 iki 13 spalio. Kongresas sutraukė daug tikinčiųjų iš apylinkės, kurie su savo folkloru puošė iškilmų altoriaus papėdes bei iškilmingas eisenas ir procesijas, bet jame dalyvavo ir daug maldininkų iš tolimų Argentinos vietų, Brazilijos, Paragvajaus ir kitų valstybių. Juos aptarnavo 50 vyskupų, keli kardinolai ir daug kunigų.

Kongrese dalyvavo Argentinos prezidentė Maria Estela Martinez de Peron ir keli ministrai. Kongrese aktyviai dalyvavo ir įvairios emigrantų grupės, jų tarpe ir lietuvių delegacija: Iga. Padvalskis, P. Gudelevičius, K. Butrimienė, E. Buzienė.

Kongreso metu emigrantai turėjo studijų dieną, kuriai vadovavo "Presidente del Equipo Episcopal para Migraciones y Turismo". Tą dieną buvo daug intensyvaus darbo: paskaitų, pranešimų ir posėdžių. Ilgiausiai buvo apsistota ties lietuvių patiektu klausimu — Lietuvos bažnytinių vedybų nepripažinimas Argentinoje — buvo prašyta, kad vyskupų konferencija padėtų išaiškinti šį reikalą pas Argentinos vyriausybę.

Apie lietuvių emigrantų inaišą į Argentinos kultūrinį, ekonominį ir religinį gyvenimą, platų pranešimą paruošė p. Z. Juknevičius, kurį perskaitė P. Gudelevičius, jis taip pat paruošė ir išstatė eilę lietuviškų ir ispaniškų leidinių spaudos parodoje, sudarydamas lietuvių skyrių ir jais apdovanojo eilę vyskupų ir šiaip inteligentų. Lietuvos vėliava ir lietuviški tautiniai rūbai buvo dėmesio centre — nuolat fotografuojami ir filmuojami.

Kongreso metu išskyrus mons. P. Cemašką iš San Nicolas, lietuvių daugiau neteko sutikti. Tačiau apsistojus man inteligentiškoj Antonio ir Angelina Strađa Gual šeimoje, kurie apie 1934-35 m. gyveno Sancho Coral, Sgo. del Estero, vietovėje, kur darbavosi kartu su 6 lietuviiais, kurių tik dviejų pavardės atsime: Stasio Urniežiaus ir Antano Zalio, kurie buvo gabūs muzikoje, grojo akordeonu ir smuiku, dirbo ginklus, kuriuos pagamindavo labai gerai.

Kongrese dalyvavo didelės masės žmonių, vien tik šv. Komunijų buvo išdalinta virš šimto tūkstančių. Šį kongresą ruošė didelė patyrusių organizatorių grupė apie metus laiko. Viskas pramatyta, suorganizuota, padaryta, pav. vien tik gimnazistų aptarnavimui su vandeniu ir kt. reikmenimis buvo suprašyta virš 500. Kongreso metu Saltos miestas pergyveno didelio triumfo dienas.

P. Gudelevičius.

• Kun. Augustino Steigvilos parašyta ir "Laiko" spaustuvės išleista knyga "Neramie širdis" yra puikus pasiskaitymas visiems katalikams. Knyga parašyta lengvu stiliumi, iliustruota 87 pusl. Gaunama "Laiko" redakcijoje.

Taip pat primename mūsų skaitytojams, kad liet. parapijoje galima dar gauti šv. Rašto Nauj. Testamentą, naujai išverstą Lietuvoje, perspausdintą š. Amerikoje.

• Jonas Petrauskas, rugsėjo 22 d. atšventė 88 metų sukaktį. Jis su žmona gyvena V. Lugane. Ta proga buvo artimųjų nuoširdžiai pasveikintas. J. Petrauskas, nežinantis krūvos metų, laikosi gerai, tik šiek tiek pasilpę akys.

A. LIETUVIŲ CENTRO METINĖ ŠVENTĖ

Spalio 19 d. L. Centras atšventė savo veiklos 48 metų sukaktį. Minėjimą atidarė inž. J. Gaidimauskas ta pačia proga paprašydamas visų susirinkusių pagerbti šios organizacijos mirusius narius tylos minute. Po to perdavė vakaro vadovavimą Emilijai Rudytei ir Vytui Misiūnui.

Buvo įneštos Argentinos ir Lietuvos vėliavos, lydimos būrio LC. jaunimo su tautiniais drabužiais. Po to Adroge - Temperley "Aušros" choras, vadov. I. Valantinavičiaus padainavo visą eilę gražiausių lietuviškų dainų. Vakarą maloniai nutelkė mažųjų ansamblio pasirodymas, kurie vadovaujami vadovės N. Zavickaitės pašoko Sustą ir atliko vaizdelį "Cirką", kuriame pasirodė pažasai, trapetininkai, liūtai, balerinos ir tt. Meninę programą užbaigė L. Centro jaunųjų ansamblis, kuris vadovaujant dr. Alfr. Stanevičiui puikiai sušoko įvairių lietuviškų dainų.

Programos tarpe lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai sveikino L. Centrą jo 48 veiklos metų sukakties proga. ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas sveikindamas taip pat perskaitė specialų sveikinimą "La Nacion" direktoriaus L. Centrai. Sveikininimas gražiai įrėmuotas bus pakabintas LC patalpose. Iš svetimųjų sveikino latvių sąjungos Argentinoje atstovas.

Vakarą uždarė L. Centro pirmininkas Alfr. Ruplėnas, esant visiems programos atlikėjams scenoje. Ta proga buvo įteiktos dovanos mažųjų ansamblio vadovei N. Zavickaitei ir jaunimo ansamblio mokytojui dr. A. Stanevičiui. Taip pat į sceną buvo paprašyti ir apdovanoti A. L. C. veikėjai: Petras Jelinskas ir Leonas Ryselis, sukakę po 75 metus amž. ir taip pat LC darbo pelė Romualdas Narbutas.

Programai pasibaigus buvo vaišės, aptarnaujamos vikraus jaunimo. Svečius linksmino "Ostende" orkestras.

ŽINIOS IŠ PIETŲ AŠIGALIO

Dr. Vytautas Mikalonis randasi Argentinos Antartidoje jau beveik metai laiko, kur dirba savo profesijos darbą. Savo laiške jis rašo: mus lietuvius arba ištremia, arba mes patys save ištremiam. Žinoma, atsitolinti nuo savųjų nėra tremtis, tačiau pažinus šią vietą, galima įsivaizduoti koks begaliniai sunkus gyvenimas mūsų tautiečių atsidūrusių panašioje žemėje, kuri yra ir Dievo ir žmonių apleista.

Gyventi čia labai sunku: žiaurus klimatas, vienuma, bendravimas tik su nedidele bendragyventojų grupe. Tačiau visa tai duoda ir praktinės naudos — tai gyvenimo mokykla, kuri išmokina stiprinti valią ir pakelti ryžtą ir dvasią, nes norint gyventi reikia būti dvasiniai stipriai arba išmukti tokiu būtu.

Priešingu atveju tave apims nusiminimas ir desperacija, kas yra pavojinga liga šiam kraštui. Drauge su kitu prieteliu, mums pavyko įvesti paprotį kiekvieno sekmadienio rytą kalbėti rožančių radio bangomis drauge su kitų bazių vyrais.

Dr. V. Mikalonis greitai laiku baigia savo kontrktuotą laiką Antartidoje ir grįžta į Buenos Aires. Jo gyvenama vieta vadinasi "Base Aerea Vicecomodoro Marambio".

• Inž. Jonas Gaidimauskas tarnybos reikalais buvo išvykęs į Tucuman, kur išbuvo vieną savaitę. Kartu vyko ir žmona p. Irenė Gaidimauskienė.

SVEČIAI IŠ ŠIAURĖS

Inž. Gytis Šernas su žmona Edita Gavėnaite atvyko iš Kanados su inžinierių urbanistikos specialistų ekskursija, kurią sudarė 60 žmonių. Ekskursija aplankė kelis Pietų Amerikos miestus. Bs. Aires mieste teko būti tik tris dienas. Per tą laikotarpį p. Šernai susitiko su lietuviais, dalyvavo jaunimo susirinkime L. Centre, lydimi K. Kliaugos aplankė lietuvių parapiją. Abu yra atvykę po karo iš Lietuvos. Inž. G. Šernas baigė studijas Toronto mieste, ten pat turi drauge su kitais inžinieriu konsultantų įstaigą, kurioje taip pat dirba jo žmona. Spalio 8 d. išvyko iš Argentinos.

• Vladas Veseliauskas spalio 11 d. atvyko į Bs. Aires iš š. Amerikos, kelionę padarydamas per du mėnesius keliaudamas traukiniais, omnibusais ir dalinai orlaiviais. Apsistojo pas savo švogeri Kazimierą Norkų. Žmona liko Čikagoje. Veseliauskas anksčiau gyveno Argentinoje, 1955 m. emigravo į JAV, kur išgyveno apie dvidešimt metų. Abu jau išsitarnavo pensijas. V. Veseliauskas mano kiek paviešėti ir pastudijuoti galimybes vėl grįžti į Argentiną nuolatiniam apsigyvenimui. Lydimas K. Norkaus apsilankė liet. parapijoje spalio 16 d.

• Ona ir Albinas Preikšai, 20. 10. 1974. paminėjo savo vedybinę sukaktį (34 metai). Ta proga nuo sūnaus dukters ir artimųjų susilaukė daug sveikinimų ir dovanų, kuriuos pavaišino turtinga vakariene.

VILLA GESSEL PAJŪRYJE

išnuomuojamas chalet vasaros sezonui: 2 miegamieji, vaigomasis, virtuvė, vonia su visais priedais.

Kreiptis: Alfonsas Degulis, Av. 3, Paseo 31, V. Gesell; arba: Manuel Ocampo 982, Hurlingham. ū

• Paieškomas: Jonas Pašukonis, kilęs iš Gudakiemio km. Merkinės valsč., Alytaus apskr. Į Argentiną atvyko apie 1927-28 m.

Ieško brolis Saturninas Pašukonis, pranešti "Laiko" red. arba J. Šiušui (Catalina 87, V. Piaggio, S. Martin).

LAIKUI AUKOJO

\$ 5.500 — Marija Matukonienė
„ 5.000 — Juozas Švenčioniis
„ 4.400 — N. N.
„ 2.500 — Pranas Žagurskas
„ 2.200 — Povilas Revinskas
„ 2.000 — Matas Rudzikas
„ 2.000 — Nikodemas Leipus
„ 2.000 — Valerija Dallydienė
„ 2.000 — Augustas Būčys
„ 1.200 — Juozas Kaušila
„ 1.000 — Jonas Levanavičius
„ 700 — Antanas Spudys
„ 500 — Jonas Petrauskas
„ 500 — M. Petrauskienė
„ 200 — Esther Gualda
„ 200 — Elena Timinskienė

Už aukas nuoširdžiai dėkoja

"Laiko" Administracija.

IŠ SLA VEIKLOS

Villa General Belgrano miestui Kordobos provincijoje švenčiant XI-tąją tautinę Alaus šventę, įvyko įvairių tautų šokių festivalis, kuriame tarp daugelio kitų, šoko ir SLA jaunųjų ansamblis, šokęs spalio 12 ir 13 d.

Į šventę buvo nuvykta su specialiu omnibusu, kuris išvyko iš draugijos būstinės spalio 11 d. naktį ir grįžo spalio 14 d. Toje ekskursijoje, šokėjų ir jų palydovų, dalyvavo 40 asmenų, tarp jų: S. Metrikis, L. Stankevičius su žmonomis, p-lės Monika ir Zuzana Balčiūnaitės, ponios L. Mičiūdienė, I. Simanauskienė, A. Kunigonienė, Kriščiūnienė, R. Stalioraitis, H. Levanavičius.

Šventėje dalyvavo ir Kordobos VI skyriaus nariai: pirm. V. Sadukas ir A. Sadukas su šeimomis, p-lės M. Kalainytė, M. E. Pinkevičiūtė, E. Tumaitė, p. R. Josephaitis su mamyte.

Antrą omnibusą iš Buenos Aires suorganizavo p. A. Ropienius, jame taip pat vyko 40 asmenų, kurie ne tik dalyvavo šventėje, bet taip pat aplankė V. Rumpal. Villa del Dique ir ten esančius lietuvius.

Šventė vyko dviem etapais: spalio 5 ir 6 d. ir spalio 11, 12 ir 13 d. Joje dalyvavo įvairių tautų šokėjai.

Pranešame, kad lapkričio 9 d. 18 val. SLA patalpose Revizijos komisija tikrins išdo knygas. Visi skyriai prašomi pristatyti knygas ir dokumentus šiai dienai.

SLA Centro Valdyba.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS

Tabare 6950, Bs. Aires

Spalio 27 d. sekmadienį, 8 val. Kiškio uodegos medžioklė. Po to 13 val. draugiški pietūs. Prašoma bilietais pasirūpinti iš anksto.

Visus maloniai kviečia dalyvauti visose parengimuose

A. L. Centro Valdyba.

Jaunosios birutietės ruošia

SENOSIOS VALDYBOS PAGERBIMĄ,

kuris įvyks spalio 27 d., sekmadienį, sekančia tvarka: 12 val. šv. Mišios už gyvas ir mirusias birutietes artimoje kopyčioje.

13 val. PIETUS - ASADO su programa (Jorge 330, Adroge).

Visi kviečiami dalyvauti.

Rengėjos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE

San Martin 3175, Lanus ruošia

PENSININKŲ PIETUS

1974 metų lapkričio 10 d. 12 val.

Prašome pasirūpinti bilietais iš anksto pas sekančius asmenis: J. Rudėnas 69-7532, J. Stalioraitis 247-1921, L. Stankevičius 241-0933, A. Romeiko 208-0317.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti.

**Pastaba: prie įėjimo bilietai nebus pardavinėjami.
S.L.A. Centro Valdyba.**